

ПРОТОКОЛ

№ 70

София, 08.05.2019 година

Днес, 08.05.2019 г. от 10:33 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в пълен състав, ръководено от председателя доц. д-р Иван Н. Иванов.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Светла Тодорова, Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Е. Маринова – директор на дирекция „Правна“, А. Иванова - директор на дирекция „Природен газ“, Р. Тахир – началник на отдел „Цени, лицензии и пазари – природен газ“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-240 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ.

Работна група: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Ромен Кишкин, Мариана Сиркова, Росица Тодорова, Милен Димитров, Пламен Кованджиев, Дарина Кавалова, Снежана Станкова, Сирма Денчева, Ваня Василева

2. Доклад с вх. № Е-Дк-241 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ.

Работна група: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Ромен Кишкин, Милен Димитров, Пламен Кованджиев, Дарина Кавалова, Снежана Станкова, Милко Шошков, Сирма Денчева, Ваня Василева

3. Доклад с вх. № Е-Дк-242 от 25.04.2019 г. и проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране.

Работна група: Агапина Иванова, Елена Маринова, Ремзия Тахир, Ромен Кишкин, Грета Дечева, Михаела Андреева, Снежана Станкова, Виктория Джерманова, Мариана Сиркова, Милен Димитров, Сирма Денчева, Ваня Василева

4. Доклад с вх. № Е-Дк-239 от 25.04.2019 г. и проект на решение относно прекратяване на административното производство, образувано по заявление с вх. № Е-15-20-9 от 21.03.2019 г., подадено от „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на бизнес програма за периода 2019-2023 г.

Докладват: Агапина Иванова, Ремзия Тахир, Сирма Денчева

По т.1. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-Дк-240 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно **проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено писмо с вх. № Е-15-45-21 от 27.02.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД, съдържащо предложения за изменения на Правила за търговия с природен газ (ПТПГ), Правила за балансиране на пазара на природен газ (ПБППГ) и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс (Методиката, МОДТД), във връзка с отпадане на режима на балансиране при временни мерки съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносни мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента).

Във връзка с внесените предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката, с писмо с изх. № Е-15-45-21 от 05.03.2019 г. е изискано „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи в КЕВР предложенията за изменение на Методиката в режим „проследяване на промените“, както това е направено по отношение предложенията за промени на ПТПГ и ПБППГ, и мотиви и аргументи, обосноваващи направените конкретни предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката.

С писмо с вх. № Е-15-45-21 от 08.03.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило Методиката в режим „проследяване на промените“ и кратка обосновка на предложенията за изменение на ПТПГ, ПБППГ и МОДТД, съдържаща общо изброяване на основните промени, които според дружеството съответстват на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 след отпадане на режима на балансиране при временни мерки. Конкретни мотиви за направените предложения за изменения на ПТПГ са представени от „Булгартрансгаз“ ЕАД по електронна поща на 14.03.2019 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е уведомило, че предложението за изменение на ПТПГ е консултирано предварително със заинтересованите лица в периода 31.01.2019 - 13.02.2019 г. В резултат са получени становища от „Булгаргаз“ ЕАД, „МЕТ Енерджи Трейдинг България“ ЕАД и Асоциация на търговците на електроенергия в България (АТЕБ). Постъпилите предложения са взети предвид от „Булгартрансгаз“ ЕАД по целесъобразност и са отразени в представения проект на изменение на ПТПГ.

Със Заповед № 3-Е-32 от 11.03.2019 г. е сформирана работна група, която да извърши преглед и анализ на предложенията за изменение и допълнение на ПТПГ с оглед установяване съответствието им с изискванията на Закона за енергетиката и относимите разпоредби от действащото европейско законодателство, като изготви доклад и проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ), КЕВР приема правила за търговия с природен газ по предложение на енергийните предприятия, както и технически правила на съответните мрежи и системи, включващи правила за сигурност и надеждност. На основание чл. 173 от ЗЕ, сделките с природен газ се извършват въз основа на писмени договори при спазване на разпоредбите на ЗЕ и на ПТПГ, приети от Комисията. В съответствие с чл. 173, ал. 2, чл. 176, ал. 5, чл. 180, чл. 187, ал. 4 и чл. 188 от ЗЕ с ПТПГ се регламентират: редът и начинът за администриране на сделките с природен газ; условията и редът за сключване на сделки с природен газ за балансиране на пазара; редът за смяна на доставчик на природен газ; условията и редът за обслужване на средствата за търговско измерване и други.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е направило предложения за изменение и допълнение на: разпоредбите от Глава втора „Сделки с природен газ“ от ПТПГ с оглед отпадане на понятието балансьор, въвеждане на нова фигура на пазара на природен газ - оператор на платформа за търговия и съответно общи задължения на оператора в тази връзка да я разработва, поддържа и управлява съгласно Правила за работа на организиран пазар на природен газ; разпоредбите от Глава трета „Балансиране на пазара на природен газ“ относно определяне на начина за покупка и продажба на природен газ за балансиране и на платформа за търговия. В Глава четвърта „Разпределение на пренесените количества“ от ПТПГ са предложени промени във връзка с процедурите за разпределение на количествата природен газ по приоритет чрез въвеждане на предварителен протокол и електронен протокол между всички ползватели на един пункт, както и разпределение на измерените количества пропорционално на последните потвърдени от оператора на газопреносна мрежа заявки за съответния газов ден. Създава се дефиниция за „платформа за търговия“ в Допълнителната разпоредба на ПТПГ. Дружеството посочва като мотиви за направените предложения за изменения и допълнения на ПТПГ отпадане на режима на балансиране при временни мерки и необходимостта от изпълнение в цялост на Регламент (ЕС) № 312/2014.

Предложенията на „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение и допълнение на ПТПГ, които са счестени за правилни и обосновани, както и тези на работната група, са отразени в изготвения проект на Правила за изменение и допълнение на ПТПГ (ПИД на ПТПГ), както и в таблица, приложение към доклада, съдържаща мотиви относно приемането или отхвърлянето на предложенията. Направени са изменения и допълнения на ПТПГ в следните насоки:

1. Въвежда се възможността за извършване на сделки с природен газ на електронна платформа за търговия, съответно фигурата „оператор на платформа за търговия“. В тази връзка е предвидено изменение на чл. 4, ал. 2 от ПТПГ, съгласно която платформата за търговия се разработва, поддържа и управлява от оператор на платформа за търговия, съгласно Правила за работа на организиран пазар на природен газ. В съответствие с член 22, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 312/2014, е предвидено платформата за търговия да се определя от оператора на газопреносната мрежа и да се одобрява от КЕВР. Във връзка с описаните изменения, в Допълнителната разпоредба на ПТПГ е въведена дефиниция за „платформа за търговия“, която отразява дефиницията по член 3, параграф 4 от Регламента.

2. В минималните изискуеми реквизити на договорите за пренос на природен газ по газопреносна и газоразпределителна мрежа по чл. 5 от ПТПГ се включват редът и условията за сключване на вторични сделки с капацитет, с оглед ясна регламентация на тези сделки на платформата за резервиране на капацитет.

3. Навсякъде в ПТПГ терминът „балансиор“ се заменя с „оператор на газопреносна мрежа“, което е в съответствие със ЗЕ и е обосновано предвид липсата на фигурата „балансиор“ в Регламент (ЕС) № 312/2014. Съгласно Регламента, оперативното и търговското балансиране се извършват от оператор на преносна система, който извършва дейности за поддържане на мрежата в експлоатационни граници чрез извършване на дейности по физическо компенсиране на търговските дисбаланси и е отговорен за финансовото изчистване на възникналите индивидуални търговски дисбаланси. В тази връзка се заличава и дефиницията за „балансиор“ в § 1, т. 3 от ДР на ПТПГ.

4. В чл. 11, ал. 1 и ал. 2 от ПТПГ, са направени редакционни промени с оглед яснота и прецизиране на разпоредбите.

5. С цел избягване на дублиране на правни норми в различни нормативни административни актове, се изменя разпоредбата на чл. 18, ал. 3, чрез препратка към Правилата за балансиране на пазара на природен газ, в които подробно са регламентирани действията на оператора на газопреносна мрежа по балансиране.

6. Глава трета, Раздел III „Временни мерки за балансиране до достигане на достатъчна ликвидност на пазара и създаване на действаща борса за енергия“ се отменя,

предвид факта изтичане на максимално допустимия срок за прилагане на временни мерки по член 47-50 от Регламент (ЕС) № 312/2014.

7. В чл. 22, ал. 2 от Глава четвърта „Разпределение на пренесените количества“, е предвидена нова процедура и ред за разпределение на количества по приоритет, а именно: Въвежда се предварителен протокол между ползвателите, чрез който ползвателите могат предварително да определят пропорцията за ежедневно разпределение в определен период. Следва възможността за разпределяне на количествата съгласно електронен протокол между всички ползватели на пункта, подаван чрез платформата за търговско диспечирание. Уточнява се, че протоколите се считат за валидни само при посочените условия. С най-нисък приоритет остава процедурата за разпределение на измерените количества пропорционално на последните потвърдени от оператора заявки за съответния газов ден.

8. В чл. 29 от Глава шеста „Комуникации. Обмен на информация“, се въвежда задължение за ползвателите да осигурят за своя сметка техническо оборудване и софтуер за обмен на данни освен с оператора на газопреносна мрежа и с оператора на платформа за търговия, като в тази връзка е предвидено видът комуникация, начинът на обмен на данни и достъпът до тях да се определят съответно и от оператора на платформа за търговия.

1. Причини, които налагат приемането на ПИД на ПТПГ:

Необходимостта от изменение и допълнение на ПТПГ е с оглед отпадане на режима на балансиране при временни мерки, прилагани от оператора и одобрени от КЕВР с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. и Решение № ВМ-1 от 17.05.2018 г. Съгласно член 45, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 312/2014, в доклада за прилагане на временни мерки се предвижда отмяната им най-много пет години след влизането на регламента в сила, т.е. максималният срок за прилагането им е до 15.04.2019 г., след което регламентът следва да бъде прилаган в неговата цялост.

2. Целите, които се поставят:

Проектът цели постигането на пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014 в неговата цялост, по-конкретно изпълнение на изискванията на член 7 за предлагане на краткосрочни стандартизирани продукти и член 10 за въвеждане на платформа за търговия.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на ПИД на ПТПГ не е обвързано с разходи за държавния бюджет, поради което не се изисква финансова обосновка.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемане на ПИД на ПТПГ ще се осигури прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и създаване на условия за оператора на газопреносна мрежа и за всички пазарни участници да сключват сделки за краткосрочни стандартизирани продукти чрез платформа за търговия. С прилагането на измененията и допълненията на ПТПГ се очаква да се осигури възможност за предлагане на природен газ за покупка и продажба чрез пазарни механизми, така че ползвателите на мрежата да могат да балансират балансовите си портфейли ефикасно, а операторът на преносната система да може да използва гъвкавите продукти за природен газ при балансирането на преносната мрежа. Това се очаква да доведе и до повишаване ликвидността на пазара и прозрачност на пазара на природен газ при сделки с краткосрочни продукти.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПТПГ осигурява спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

Във връзка с гореизложеното, при одобряване от страна на КЕВР на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ, следва да бъде проведена процедурата съгласно Закона за нормативните актове, Административно-процесуалния кодекс и ЗЕ. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за

търговия с природен газ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотиви, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта и на заинтересованите лица да бъде предоставен поне минималният законоустановен срок за изразяване на становища и предложения по проекта.

Изказвания по т.1.:

Докладва А. Иванова. Предвид отпадането на режимът на балансиране при временни мерки, които са одобрени на „Булгартрансгаз“ ЕАД с решения на Комисията от 2015 г. и 2018 г. и необходимостта от изпълнение в цялост на Регламент № 312 от 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносни мрежи, от оператора на националната газопреносна система, са внесени предложения за изменение и допълнения на Правилата за търговия с природен газ. Отмяната на временните мерки се предвижда в срок от пет години след влизането в сила на Регламента. Направените от оператора предложения, които са приети за правилни и обосновани, както и предложенията на работната група, са отразени в проекта на Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с природен газ и в съгласувателна таблица, която е приложена към доклада. Основните промени се изразяват във въвеждане на възможност за извършване на сделки с природен газ на електронна платформа за търговия. Предвидено е платформата за търговия да се определя от оператора на газопреносна мрежа и да се одобрява от Комисията. Това е в съответствие с чл. 22, параграф 3 от Регламент № 312. Въвежда се фигурата „оператор на платформа за търговия“. Терминът „балансър“ се заменя с „оператор на газопреносна мрежа“, което е съобразено с изискването в Регламента оперативното и търговското балансиране да се извършват от оператор на преносната система. В Глава трета се отменя разделът за прилагане на временни мерки за балансиране до достигане на остатъчна ликвидност на пазара (предвид изтичане на максимално допустимия срок за прилагане на временни мерки). Изменен е чл. 18, ал. 3 – с цел избягване на дублиране на правни норми. Препраща се към Правилата за балансиране на пазара на природен газ, в които подробно са регламентирани действията на оператора на газопреносна мрежа по балансиране. Приемането на промените се налага поради отпадане на режима на балансиране при временни мерки, прилагани от оператора и постигане на пълно съответствие с Регламент № 312 в неговата цялост и по-конкретно за предлагане на краткосрочни стандартизирани продукти и за въвеждане на платформа за търговия. Това са основните промени. Направени и са и други, които са редакционни. С оглед гореизложеното и на основание чл. 14, чл. 21, ал. 1, т. 9, във връзка с чл. 173, ал. 1 от Закона за енергетиката, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ;
3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ, като датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;
5. Да публикува проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

А. Йорданов каза, че благодари на работната група за свършената работа. Направеното до този момент е една необходима крачка, която очевидно е по предложение на оператора на преносната система. А. Йорданов допълни, че по негово мнение все още таз крачка не е достатъчна и се надява в хода на общественото обсъждане предложенията

на бъдат допълнени с аспекти, които към момента не са засегнати. Хубаво е въвеждането на фигурата „оператор на платформа за търговия“. Регламентът изисква Комисията да одобри и подобна платформа за търговия. Остават отворени въпросите относно правилата за провеждане на борсови сесии, всякакви съпътстващи тази дейност правила и доколко регулаторът ще има отношение към тях. Остава отворен и въпросът относно мониторинга на пазара на едро, тъй като това безспорно е предпоставка за възникване на пазар на едро. Предложенията на националния преносен оператор очевидно са ограничени до тези, които са включени в проекта за изменение. А. Йорданов каза, че се надява споменатите от него въпроси да бъдат засегнати от другите заинтересовани страни по време на общественото обсъждане и Комисията ще прояви малко повече инициатива в тази посока, тъй като и законово не е уреден въпросът за оператора на платформата за търговия, освен основанията и разпоредбите, които се ползват от Регламента. В националното законодателство не е предвидено нито лицензиране, нито някакъв регистрационен режим. Регламентът за интегритет и прозрачност на пазарите на енергия на едро предвижда регулаторът поне да е в състояние да идентифицира пазарните участници. Това предполага, че регистрациите на платформата за търговия следва да по някакъв начин да се свеждат до знанието и на самия регулатор, който има ангажменти по мониторинг и превенция за недопускане на нарушения по REMIT. Свършена е достатъчно работа на този етап, но остават отворени аспекти без които документът по-скоро би бил незавършен, ако се приеме в този му вид след общественото обсъждане.

И. Иванов запита работната група дали желае да вземе отношение по изказването на А. Йорданов.

От страна на членовете на работната група нямаше коментари относно казаното от А. Йорданов.

А. Йорданов каза, че се надява работната група поне да е маркирала тези въпроси, които е засегнал, за да може да се коментират в хода на общественото обсъждане.

И. Иванов каза, че работната група трябва да прочете и протокола, за да се обърне внимание на казаното. Общественото обсъждане на доклада и проекта на Правила ще се проведе на 15.05.2019 г. от 10:00 часа и вероятно част от тези въпроси ще бъдат повдигнати и от други участници. Трябва да се изпълни точката, която изисква Правилата да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията и на Портала за обществени консултации. И. Иванов обърна внимание, че към доклада са приложени проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ и съгласувателна таблица, в която са отразени всички направени предложения от заинтересовани страни.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 14, чл. 21, ал. 1, т. 9, във връзка с чл. 173, ал. 1 от Закона за енергетиката, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-240 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ;

2. Насрочва обществено обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ на 15.05.2019 г. от 10:00 ч.;

3. За участие в общественото обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни

предприятия и организации на потребители;

4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;

5. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ, ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето със **седем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Евгения Харитоновна – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.2. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-Дк-241 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно **проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено писмо с вх. № Е-15-45-21 от 27.02.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД, съдържащо предложения за изменения на Правила за търговия с природен газ (ПТПГ), Правила за балансиране на пазара на природен газ (ПБППГ) и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс (Методиката, МОДТД), във връзка с отпадане на режима на балансиране при временни мерки съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносни мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента).

Във връзка с внесените предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката, с писмо с изх. № Е-15-45-21 от 05.03.2019 г. е изискано „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи в КЕВР предложенията за изменение на Методиката в режим „проследяване на промените“, както това е направено по отношение предложенията за промени на ПТПГ и ПБППГ, и мотиви и аргументи, обосноваващи направените конкретни предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката.

С писмо с вх. № Е-15-45-21 от 08.03.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило Методиката в режим „проследяване на промените“ и кратка обосновка на предложенията за изменение на ПТПГ, ПБППГ и МОДТД, съдържаща общо изброяване на основните промени, които според дружеството съответстват на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 след отпадане на режима на балансиране при временни мерки. Конкретни мотиви за направените предложения за изменения на ПБППГ са представени от „Булгартрансгаз“ ЕАД по електронна поща на 14.03.2019 г.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е уведомило, че предложението за изменение на ПБППГ е консултирано предварително със заинтересованите лица от „Булгартрансгаз“ ЕАД в периода 31.01.2019 - 13.02.2019 г. В резултат са получени становища от „Булгаргаз“ ЕАД и Асоциация на търговците на електроенергия в България (АТЕБ). Постъпилите предложения са взети предвид от заявителя по целесъобразност и са отразени в Проекта на изменение на ПБППГ.

Със Заповед № 3-Е-30 от 11.03.2019 г. е сформирана работна група, която да извърши преглед и анализ на предложенията за изменение и допълнение на ПБППГ с оглед установяване съответствието им с изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и Правила за търговия с природен газ, както и да изготви доклад и проект на Правила за

изменение и допълнение на Правилата за балансиране на пазара на природен газ.

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ), КЕВР приема правила за търговия с природен газ по предложение на енергийните предприятия, както и технически правила на съответните мрежи и системи, включващи правила за сигурност и надеждност. На основание чл. 12, ал. 7 от ПТПГ балансаторът разработва и представя за одобрение в КЕВР Правила за балансиране на пазара на природен газ.

В чл. 176, ал. 1 от ЗЕ са регламентирани страните, които сключват сделки с природен газ по свободно договорени цени. На основание чл. 176, ал. 5 от ЗЕ, тези страни и операторът на газопреносната мрежа сключват и сделки с природен газ за балансиране на пазара при условия, по ред и правила за ценообразуване на природния газ, предназначен за балансиране, предвидени с правилата по чл. 173, ал. 1 от ЗЕ. Сделките с природен газ се извършват въз основа на писмени договори при спазване на разпоредбите на ЗЕ и на правилата за търговия с природен газ, приети от Комисията. Съгласно чл. 188, ал. 1 от ЗЕ операторът на газопреносната мрежа администрира сделките на свободно договорени цени с природен газ и организира балансирането на пазара на природен газ в съответствие с правилата по чл. 173, ал. 1 от ЗЕ.

Съгласно чл. 12, ал. 8 от ПТПГ редът, начинът и сроковете за подаване на заявки и коригиращи заявки за пренос от ползвателите на мрежата, за обработване, както и за потвърждаването или отхвърлянето им се уреждат в ПБППГ. На това основание КЕВР е приела ПБППГ (Обн., ДВ., бр. 99 от 2016 г., в сила от 01.01.2017 г.).

В тази връзка следва да се вземе предвид, че с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. КЕВР е одобрила Доклад за прилагане на временни мерки по член 46 от Регламент № 312/2014. С Решение № ВМ-1 от 17.05.2018 г. КЕВР е одобрила представения от „Булгартрансгаз“ ЕАД ревизиран Втори годишен доклад за продължаване прилагането на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014. В този доклад и съответно в решението на Комисията е посочено, че критерий за предприемане на действия по отмяна на прилаганите временни мерки е достигане на достатъчно ниво на ликвидност на краткосрочния пазар, но не по-късно от 15.04.2019 г., който срок е предвиден в чл. 45, параграф 4 от Регламента. В тази връзка действащите ПБППГ имат за цел създаване на режим на балансиране при временни мерки съгласно Доклада за прилагане на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014 (чл. 2 от ПБППГ). „Булгартрансгаз“ ЕАД е предложило изменения и допълнения на ПБППГ с оглед изтичане на максимално допустимия срок за прилагане на временните мерки и необходимостта от прилагане в цялост на Регламента.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е направило следните предложения за изменения и допълнения на ПБППГ:

Предложено е в Глава първа „Общи положения“ да се регламентира редът и начина за използване на платформа за търговия за осъществяване на сделки с природен газ, което е мотивирано с оглед отпадането на временните мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014, респективно отпадането на използване на алтернатива на платформа за балансиране и необходимостта от въвеждане на платформа за търговия. В тази връзка е предложено да отпаднат всички текстове, свързани с режима на балансиране при временни мерки. „Булгартрансгаз“ ЕАД счита, че в ПБППГ следва да се премахне съкращението „оператора“ и да се запази съкращението „ОПС“ за оператора на преносна система. Това предложение е мотивирано с оглед предложението за създаване на фигурата „оператор на платформа за търговия“ и избягване на неяснота за кой оператор се отнася съкращението в съответните разпоредби. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да се прилага правилото за подаване на заявки по подразбиране „нула“, при липса на действителна заявка, подадена от ползвателя до 15,00 ч. Дружеството предлага да отпадне думата „дневна/и“ от изразите „дневна/и заявки“ и „дневна/и коригиращи заявки“, тъй като Регламентът не предвижда пояснение на понятията „заявка“ и „коригираща заявка“ като дневна или часова. „Булгартрансгаз“ ЕАД предлага да отпадне понятието „балансатор“, каквото липсва в Регламент (ЕС) № 312/2014 и не се среща на европейските газови пазари.

Дружеството предлага да се създаде нова глава „Платформа за търговия с природен газ“, която съдържа разпоредби относно реда и начина за използване на Платформа за търговия за осъществяване на сделки с природен газ. Предложени са изменения и допълнения в § 1 от Допълнителната разпоредба с оглед дефиниране на Платформа за търговия и оператор на Платформа за търговия с природен газ.

Предложенията на „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение и допълнение на ПБППГ, които са счетени за правилни и обосновани, както и тези на работната група, са отразени в изготвения проект на Правила за изменение и допълнение на ПБППГ (ПИД на ПБППГ), както и в таблица, приложение към доклада, съдържаща мотиви относно приемането или отхвърлянето на предложенията. Направени са изменения и допълнения на ПБППГ в следните насоки:

1. Предвижда се възможността за извършване на сделки с природен газ на електронна платформа за търговия, съответно се въвежда фигурата „оператор на платформа за търговия“. В тази връзка е предвидено създаването на нова Глава шеста „а“ „Платформа за търговия с природен газ“, която регламентира правила относно реда и начина за използване на Платформа за търговия. Предвидено е ползвателите на мрежата, търговците и ОПС да могат да търгуват на всяка една Платформа за търговия, управлявана от оператор на съответната платформа. Изброени са задължителните условия на договора за участие на Платформа за търговия, който дава право на ползвателите на мрежата да търгуват като регистрирани ползватели. Предоставя се възможност и на оператора на преносната система да търгува на Платформата за търговия. Запазва се и възможността за използване на виртуална търговска точка и подаване на уведомления до оператора на преносната система за смяна собствеността на природния газ.

2. С оглед въвеждане на понятието „оператор на платформа за търговия“, както и съществуващото понятие „оператор на преносна система“ в действащите правила, с цел постигане на яснота при употребата на двете понятия съкращението на „оператор на преносна система“ се съкращава с „ОПС“, а думата „оператор“ се заличава.

3. В правилата се заличава думата „дневна/и“ от изразите „дневна/и заявки“ и „дневна/и коригиращи заявки“, с оглед факта, че Регламент (ЕС) № 312/2014 не предвижда пояснение на понятията „заявка“ и „коригираща заявка“ като дневна или часова.

4. Понятието „балансър“ се заменя с изрази „оператор на преносна система (ОПС)“, предвид факта, че съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014, оперативното и търговското балансиране се извършват от оператора на преносната система.

5. Отменят се разпоредбите от ПБППГ, които регламентират прилагането на режим за балансиране при временни мерки, както и използването на толеранс при финансово изчистване на дисбаланси.

6. Отменя се правилото за подаване на заявки по подразбиране „последно потвърдена заявка“ до размера на разпределения дневен капацитет за ден D, като при липса на действителна заявка, подадена от ползвателя до 15,00 ч., ОПС прилага правилото за подаване на заявки по подразбиране „нула“.

7. В допълнителната разпоредба се въвеждат определения за „Платформа за търговия“ и „оператор на платформа за търговия с природен газ“.

1. Причини, които налагат приемането на ПИД на ПБППГ:

Необходимостта от изменение и допълнение на ПБППГ е с оглед отпадане на режима на балансиране при временни мерки, прилагани от оператора и одобрени от КЕВР с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. и Решение № ВМ-1 от 17.05.2018 г. Съгласно член 45, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 312/2014, в доклада за прилагане на временни мерки се предвижда отмяната им най-много пет години след влизането на регламента в сила, т.е. максималният срок за прилагането им е до 15.04.2019 г., след което регламентът следва да бъде прилаган в неговата цялост.

2. Целите, които се поставят:

Проектът цели постигането на пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014 в неговата цялост, по-конкретно изпълнение на изискванията на член 7 за предлагане на краткосрочни стандартизирани продукти и член 10 за въвеждане на платформа за търговия.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на ПИД на ПБППГ не е обвързано с разходи за държавния бюджет, поради което не се изисква финансова обосновка.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемане на ПИД на ПБППГ ще се осигури прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и създаване на условия за оператора на газопреносна мрежа и за всички пазарни участници да сключват сделки за краткосрочни стандартизирани продукти чрез платформа за търговия. С прилагането на измененията и допълненията на ПБППГ се очаква да се осигури възможност за предлагане на природен газ за покупка и продажба чрез пазарни механизми, така че ползвателите на мрежата да могат да балансират балансовите си портфейли ефикасно, а операторът на преносната система да може да използва гъвкавите продукти за природен газ при балансирането на преносната мрежа. Това се очаква да доведе до повишаване конкурентността и ликвидността на пазара, прилагане на прозрачни и недискриминационни правила за балансиране; прозрачност на пазара на природен газ при сделки с краткосрочни продукти и формиране на прозрачни такси за дисбаланс, отразяващи разходите на мерките за балансиране на преносния оператор.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПИД на ПБППГ осигурява спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

Във връзка с гореизложеното, при одобряване от страна на КЕВР на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, следва да бъде проведена процедурата съгласно Закона за нормативните актове, Административно-процесуалния кодекс и ЗЕ. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотиви, както и на Портала за обществени консултации. Следва да бъде проведено обществено обсъждане на проекта и на заинтересованите лица да бъде предоставен поне минималният законоустановен срок за изразяване на становища и предложения по проекта.

Изказвания по т.2.:

Докладва М. Димитров. Получено е писмо от „Булгартрансгаз“ ЕАД с предложения за изменения на Правилата за балансиране на пазара на природен газ, във връзка с изтичането на временните мерки съгласно Регламент № 312 за балансиране на пазара на природен газ. Правилата за балансиране на пазара на природен газ са приети на основание чл. 12 от Правилата за търговия с природен газ. Следва да се отбележи, че сега действащите Правила за балансиране на пазара на природен газ са приети при условията на прилагане на временни мерки, които са одобрени от Комисията и които дружеството прилага при извършването на балансирането на пазара на природен газ. Временните мерки отлагат пълното прилагане на Регламент № 312 за срок от пет години. Краят на срока е месец април 2019 г. На „Булгартрансгаз“ ЕАД са одобрени следните временни мерки: алтернатива на платформа за балансиране, толеранс и прилагане на дневна такса за дисбаланс. Временните мерки се прилагат, както е предвидено по регламент, при липсата на достатъчна ликвидност на пазара на природен газ, каквато е отбелязана при одобрението на временните мерки. След изтичането на временните мерки Регламент № 312 следва да се прилага в своята цялост. Едно от основните изисквания е използването и въвеждането на платформа за търговия на пазара на природен газ. В тази връзка са и основните предложения за изменение на Правилата за балансиране на пазара на природен

газ. Регламентират се редът и начинът за използване на платформа за търговия за пазара на природен газ. На тази платформа ползвателите на мрежата ще могат да търгуват реализираните дисбаланси, които са функция от входа и изхода - от подадените на входа количества природен газ и изтеглените на изхода количества между самите ползватели, с цел нулиране или минимизиране на реализираните дисбаланси. Цената за търговия на тази платформа ще се определя изцяло на борсов принцип. В случай, че не се предприемат действия от страна на ползвателите, оператора на мрежата ще купува или ще продава дисбаланси на съответния ползвател по цена, определена в Методика за определяна на дневна такса за дисбаланс, която също се одобрява от Комисията. С оглед гореизложеното и на основание чл. 14 от Закона за енергетиката, чл. 12, ал. 8 от Правилата за търговия с природен газ, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ;
3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, като датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;
4. Да публикува проекта на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

А. Йорданов каза, че отново ще благодари на работната група за експедитивната работа по предложението от страна на преносния оператор. Самото предложение е сериозно закъсняло – с оглед на процедурните срокове, които Комисията следва да прилага при приемането. Временните мерки е следвало да се прилагат с последна дата 15.04.2019 г., а сега приближава 15.05.2019 г. Не е ясно в този период, в който не действат новите Правила за балансиране и в същото време не се прилагат временните мерки (утвърдени с решение на регулатора), операторът на преносната система как точно осъществява взаимоотношенията си с ползвателите на мрежата по повод на балансирането. Това въобще не е ясно. Самите предложения от страна на оператора са писани доста бързо и на коляно (видно от текста). Работната група не може да запълни тези липси в предложението, но в крайна сметка се остава с впечатлението, че и двете изменения в подзаконовите актове са инициирани от оператора именно с цел да се подготви функционирането на платформата за търговия, а не да се уреди въпросът с балансирането на газопреносната система. Поради това и тук има множество липси в предложените разпоредби и множество неуредени въпроси. А. Йорданов каза, че отново се надява, че ползвателите на мрежата, като заинтересовани от този подзаконов акт, ще бъдат активни при неговото обсъждане и ще способстват за допълването на разпоредбите в рамките на законовите правомощия на КЕВР.

И. Иванов каза, че направеното до този момент ще бъде подложено на обществено обсъждане. С тези предложения, които могат да подобрят както Правилата за търговия, така и Правилата за балансиране, работната група ще се произнесе със становище по тях. Платформата за търговия възниква поради необходимост като платформа за търговия с дисбаланси, но тя също е и платформа за търговия с природен газ.

М. Димитров каза, че А. Йорданов е абсолютно прав, че има забавяне при въвеждането на електронната платформа за търговия. Към момента се прилага режим на балансиране на основата на временни мерки. Той ще отпадне, когато се въведе платформата за търговия. Имало е забавяне при самото въвеждане на временните мерки. Регламент № 312 е бил в сила и временните мерки са въведени със закъснение от около една година - през 2015 г. В този период не се е извършило балансиране. Работната група

се надява най-скоро да се въведе платформата от страна на „Булгартрансгаз“ ЕАД след приемане на документите. Дружеството е идвало на срещи и представителите му са казвали, че консултират това с австрийската борса, която разработва платформата. Това е представено и като последна информация.

И. Иванов каза, че самата платформа за търговия подлежи на утвърждаване и одобрение от КЕВР.

А. Йорданов каза, че благодари за направените от М. Димитров пояснения и допълни, че единствено може да изрази съжаление, защото от неговата гледна точка прилагането на временните мерки след 15.04.2019 г. изглежда като нарушение на Регламента. Операторът е имал достатъчно време и при последното продължаване на действието на временните мерки срокът за прилагането им е бил изрично фиксиран и в решението на Комисията. Операторът е имал достатъчно време да разработи и предложи всички тези изменения. Това се отнася и за един от следващите документи, които Комисията ще разгледа – Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс. А. Йорданов запита дали общественото обсъждане ще бъде в едномесечен срок. Това означава, че прилагането на регламента в неговата цялост, което се осигурява чрез този подзаконов акт на Комисията, всъщност ще бъде отложено с още един месец, ако счита от днешна дата и процедурните срокове за провеждане на закрито заседание. Това трябва да се обсъди и да се прецени дали операторът е в правото си да прилага временните мерки след изтичане на срока за прилагането им по Регламента.

И. Иванов каза, че едномесечният срок не е задължителен. Това, което е задължително са двете седмици след общественото обсъждане. След това има срок за подготовка на документа за внасяне на закрито заседание, което също не е малко. И. Иванов каза, че също счита, че ако операторът на газопреносната система е внесъл проектите за Правила и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране три или четири месеца преди изтичане на срока на временните мерки, защото тези документи не зависят от последните месеци на функциониране на временните мерки, Комисията, работната група, дирекция „Природен газ“ и дирекция „Правна“ са щели да приемат тези промени с въвеждане от 15.04.2019 г.

Светла Тодорова влезе в зала 4.

А. Йорданов добави, че от страна на регулатора дружеството е подканено да започне работата по тези проекти още при продължаване на срока на временните мерки. Записано е и в протокола от общественото обсъждане. Вярно е, че в първия случай подзаконовият акт се приема по предложение на енергийни предприятия, а във втория случай по предложение на преносния оператор – в качеството му на балансатор на мрежата към този момент, но при подготовката на такива проекти за подзаконови актове не е лошо работната група предварително да консултира и вижданията на Комисията по подзаконовия акт, защото (независимо, че инициативата за приемане на тези актове е на енергийните предприятия) актът е на Комисията и отразява в най-голяма степен вижданията на административния орган, който издава акта, а не толкова следва очакванията на търговските участници и на енергийните предприятия. С оглед на процедурата, която се следва, не е лошо при такива значими подзаконови актове, които уреждат взаимоотношения в цял един сектор, предварително да се потърси виждането на Комисията по тези въпроси.

И. Иванов каза, че насрочва обществото обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ на 15.05.2019 г. от 10:15 часа.

С оглед гореизложеното и на основание чл. 14 от Закона за енергетиката, чл. 12, ал. 8 от Правилата за търговия с природен газ, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-241 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ;

2. Насрочва обществено обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ на 15.05.2019 г. от 10:15 ч.;

3. За участие в общественото обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия и организации на потребители;

4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;

5. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

В заседанието по **точка втора** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитонова, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Евгения Харитонова – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитонова) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.3. Комисията разглежда доклад с вх. № Е-Дк-242 от 25.04.2019 г. и **проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране.**

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) е получено писмо с вх. № Е-15-45-21 от 27.02.2019 г. от „Булгартрансгаз“ ЕАД, съдържащо предложения за изменения на Правила за търговия с природен газ (ПТПГ), Правила за балансиране на пазара на природен газ (ПБППГ) и Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс (Методиката, МОДТД), във връзка с отпадане на режима на балансиране при временни мерки съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносни мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента).

Във връзка с внесените предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката, с писмо с изх. № Е-15-45-21 от 05.03.2019 г. е изискано „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи в КЕВР предложенията за изменение на Методиката в режим „проследяване на промените“, както това е направено по отношение предложенията за промени на ПТПГ и ПБППГ, и мотиви и аргументи, обосноваващи направените конкретни предложения за изменение на ПТПГ, ПБППГ и Методиката.

С писмо с вх. № Е-15-45-21 от 08.03.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е представило Методиката в режим „проследяване на промените“ и кратка обосновка на предложенията за изменение на ПТПГ, ПБППГ и МОДТД, съдържаща общо изброяване на основните промени, които според дружеството съответстват на изискванията на Регламент (ЕС) №

312/2014 след отпадане на режима на балансиране при временни мерки.

„Булгартрансгаз“ ЕАД е уведомило, че предложението за изменение на Методиката е консултирано предварително със заинтересованите лица в периода 31.01.2019 - 13.02.2019 г. В резултат е получено становище от „Булгаргаз“ ЕАД с коментари по Методиката. Постъпилите предложения са взети предвид от заявителя по целесъобразност и са отразени в представения от дружеството проект.

Със Заповед № 3-Е-31 от 11.03.2019 г. е сформирана работна група, която да извърши преглед и анализ на предложението за изменение и допълнение на МОДТД с оглед установяване съответствието му с разпоредбите на Правилата за търговия с природен газ и Регламент (ЕС) № 312/2014, и да изготви доклад и проект на Методика за изменение и допълнение на Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс.

След извършен преглед на представените предложения за изменения в МОДТД и анализ за съответствието им с Регламент (ЕС) № 312/2014, е установено, че предложеният проект съдържа многобройни и съществени промени, което обуславя необходимост от отмяна на действащата МОДТД и приемане на нова Методика. В тази връзка, с писмо с изх. № Е-15-45-21 от 15.03.2019 г. е изискано „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи нов проект на методика. На оператора на газопреносна мрежа (ОПС) е обърнато внимание, че във връзка с предложението за въвеждане на такса за неутралност при балансиране е налице отделно правно основание за одобряване от КЕВР на методика за изчисляване на таксите за неутралност при балансиране, в т.ч. за разпределянето им между ползвателите на мрежата, както и правилата за управление на кредитния риск - чл. 30, параграф 2 от Регламента. Предвид изложеното, операторът е информиран, че при инкорпориране в методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс на разпоредби, касаещи таксата за неутралност при балансиране по чл. 30 от Регламент (ЕС) № 312/2014, следва съответно да бъде изменено и допълнено наименованието на методиката и в същата да бъдат регламентирани всички изисквания на чл. 30 и чл. 31 от Регламента.

С писмо с вх. № Е-15-45-21 от 25.03.2019 г. „Булгартрансгаз“ ЕАД е внесло проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране (проект на Методика).

Съгласно чл. 11, ал. 3 от Правилата за търговия с природен газ, начинът за изчисляване на размера на дневния дисбаланс, както и на цените за положителен и отрицателен дисбаланс се определя в Методика, предложена от балансьора и одобрена от КЕВР. Според § 1, т. 3 от Допълнителната разпоредба на действащите ПТПГ, балансьор е операторът на съответната газопреносна мрежа. В съответствие с предложените от „Булгартрансгаз“ ЕАД изменения в ПТПГ, касаещи отпадането на понятието „балансьор“, в проекта на Методика също не се съдържа този термин. В проект на Методика се използва понятието оператор на преносна мрежа, тъй като съгласно Регламент (ЕС) № 312/2014, оперативното и търговското балансиране се извършват от оператор на преносна система, който извършва дейности за поддържане на мрежата в експлоатационни граници чрез извършване на дейности по физическо компенсиране на търговските дисбаланси, като е отговорен и за финансовото изчистване на възникналите индивидуални търговски дисбаланси.

На основание чл. 20 от Регламент (ЕС) № 312/2014, ОПС представя Методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс, която ще се прилага в неговата зона за балансиране, за одобрение от националния регулаторен орган. След като бъде одобрена, Методиката за изчисляване на таксата при дневен дисбаланс се публикува на съответната интернет страница. Съдържанието на Методиката е определено в чл. 22 и чл. 23 от Регламента.

В чл. 29 от Регламента са уредени принципите на неутралност, според които ОПС не може да реализира печалба или загуба от плащането и събирането на таксите при дневен дисбаланс, таксите в рамките на деня, таксите за действия за балансиране и другите такси, свързани с дейностите му по балансиране, които представляват всички дейности, извършвани от ОПС в изпълнение на задълженията му по Регламента. Съгласно

чл. 30 от Регламента, таксата за неутралност при балансиране се плаща от или на съответния ползвател на мрежата, като националният регулаторен орган одобрява и публикува Методиката за изчисляване на таксите за неутралност при балансиране, в т.ч. за разпределянето им между ползвателите на мрежата, както и правилата за управлението на кредитния риск. Таксата за неутралност при балансиране трябва да бъде съразмерна спрямо степента на използване от страна на ползвателя на мрежата на съответните входни или изходни точки или на преносната мрежа. Таксата за неутралност при балансиране се посочва отделно във фактурите за ползвателите на мрежата, заедно с които се предоставя достатъчно придружителна информация, посочена в Методиката.

В тази връзка са и регламентирани в чл. 21 от Регламент (ЕС) № 312/2014 механизми за управление на кредитния риск. ОПС има право да предприема необходимите мерки и да налага подходящи договорни изисквания, в т.ч. за финансово обезпечение, на ползвателите на мрежата за ограничаване на риска от неизпълнение по отношение на всички плащания, дължими по таксите по чл. 29 и 30 от Регламента. Договорните изисквания се налагат при условия на прозрачност и равнопоставеност, трябва да бъдат съразмерни спрямо целта и се определят в методиката по чл. 30, параграф 2. В случай на неизпълнение от страна на ползвател на мрежата ОПС не е длъжен да понесе никаква загуба, при условие че мерките и изискванията по чл. 31, параграфи 1 и 2 от Регламента са били надлежно наложени, а размерът на загубата се събира съгласно тази методика.

След проучване на предложения от „Булгартрансгаз“ ЕАД проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране за съответствие с разпоредбите на Правилата за търговия с природен газ и на Регламента, се установи следното:

Предложеният проект отразява отпадането на временните мерки, прилагани от оператора и одобрени от КЕВР с Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. и Решение № ВМ-1 от 17.05.2018 г. Съгласно чл. 45, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 312/2014, в доклада за прилагане на временни мерки се предвижда отмяната им най-много пет години след влизането на регламента в сила, т.е. максималният срок за прилагането им е до 15.04.2019 г., след което регламентът следва да бъде прилаган в неговата цялост. В тази връзка, в проекта е предвиден начинът на изчисление на приложимата цена за определянето на такса за дневен дисбаланс, като при изчислението ѝ отпада толерансът като временна мярка по Регламента. Отпада понятието за разходна компонента на цената на природния газ за балансиране и съответно нейното утвърждаване от КЕВР. Въвежда се такса за неутралност при балансиране, събирана/връщана на ползвателите на газопреносната система на база на разпределените количества природен газ в конкретния период на изчисляване на сметката за неутралност. В проекта на Методика са отразени и основните принципи на приложимите механизми за управление на кредитния риск при изпълнение на дейността на оператора.

Методиката е структурирана в седем глави, Допълнителна разпоредба и Преходни и заключителни разпоредби.

1. Глава първа Общи положения съдържа общи правила относно реда и условията за изчисляване на размера на дневния дисбаланс, както и за образуване и прилагане на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране. Методиката има за цел да гарантира формиране на недискриминационни такси за дисбаланс за ползвателите, създавайки стимули за ползвателите на преносните мрежи на територията на страната да балансират ефикасно балансовите си портфейли. Таксите следва да отразяват реално направени разходи за дейността по балансиране. С Методиката се определят основните мерки, които операторът може да предприеме по отношение на управлението на кредитния риск при дейността балансиране. Предвижда се Методиката да се прилага поотделно за балансовите зони на газопреносните мрежи на територията на Република България. Приложимият модел на балансиране е модел за дневно балансиране, с финансово изчисляване на възникнали дневни дисбаланси. Операторът купува и продава

природен газ за балансиране, за да покрива индивидуалните дисбаланси на ползвателите на газопреносните мрежи, подлежащи на балансиране, като води отделна счетоводна отчетност по отношение на разходите и активите, с които се извършва дейността балансиране.

2. Глава втора Изчисляване на размера на дневния дисбаланс регламентира начина на изчисляване на размера на дневния дисбаланс. За всеки газов ден D, операторът изчислява начално определено дневно количество дисбаланс, разпределено на ползвател на следващия ден, чрез изваждане на начално разпределените количества, изтеглени на изходни точки на балансовата зона от ползвателя, от начално разпределените количества, подадени на входни точки на балансовата зона за газовия ден D от същия ползвател. Операторът определя и крайни количества дисбаланс на всеки ползвател за всеки газов ден на предходния месец, след като бъдат направени крайните разпределения на входните и изходни количества природен газ за балансовата зона за съответния ден. Крайните количества дисбаланс са разликата между сумата на окончателно разпределените количества на входни точки на ползвателя по отношение на газовия ден D и сумата на окончателно разпределени количества на изходни точки на ползвателя по отношение на газовия ден D. За изчисляване на окончателно разпределените количества на входни/изходни точки към предварително разпределените количества се добавя корекция в разпределените дневни количества на входни/изходни точки, след проведена процедура по преразпределение (положителна или отрицателна) за газовия ден D.

Всички дневни дисбаланси за балансовите зони подлежат на финансово изчистване към финансовата сметка на съответния ползвател, като за всеки ден от месеца салдото на финансовата сметка се променя със стойността на изчисления дневен дисбаланс с положителен или отрицателен знак.

3. Глава трета Определяне на цена на природния газ за балансиране регламентира определянето на цена на природния газ за балансиране. За всеки ден от месеца се определя цена на природния газ за балансиране при положителен или отрицателен дисбаланс по следния начин:

а. при наличие на платформа за търговия с природен газ и извършени повече от 10 търговски сделки за покупка/продажба на природен газ с обем не по-малък от 15 000 MWh за деня на отчитане:

- цената на природния газ за балансиране при положителен дисбаланс за деня D е равна на по-ниската от най-ниската цена по всички сделки, в които операторът участва за съответния газов ден или на цена на природния газ, определена съгласно посочената в Методиката формула;

- цената на природния газ за балансиране при отрицателен дисбаланс за деня D е равна на по-високата от най-високата цена по всички сделки, в които операторът участва за съответния газов ден или на цена на природния газ, определена съгласно посочената в Методиката формула;

б. при неизпълнение на горното условие (наличие на платформа за търговия), цената е равна на утвърдената на обществения доставчик цена за продажба на природен газ на крайни снабдител и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа, приложима за съответния ден, без включена цена за достъп и пренос по газопреносната мрежа, при коригиране с размера на малката корекция (МК). Размерът на МК е в рамките от 3% до 10%.

4. Глава четвърта Такса за неутралност при балансиране регламентира изчисляването на таксата за неутралност, както и формирането на сметката за неутралност при балансиране. Операторът води сметка за неутралност при балансиране, като в края на всеки период на изчистване на сметката за неутралност определя финансово салдо за дейността балансиране за периода. Финансовото салдо се изчислява, като от приходите от дейността балансиране се изваждат разходите за извършване на тази дейност, през разглеждания период на изчистване на сметката за неутралност и корекция за надсъбрано/недосъбрано изчистване на сметката за неутралност при балансиране от

предходния период на изчистване със съответния знак.

Приходите включват и приходи от продажба на излишъци на природен газ, получени в резултат на извършване на дейността, през разглеждания период на изчистване на сметката за неутралност.

Разходите за дейността балансиране включват: разходи за закупуване на природен газ за физическо балансиране; разходи за закупуване на природен газ за търговско балансиране; оперативни разходи за извършване на дейността, както и годишни амортизации на активите, с които се извършва дейността.

Финансовото салдо може да е с положителен или отрицателен знак и се натрупва в сметката за неутралност, като преди началото на всеки период на изчистване, операторът предприема действие за освобождаване/компенсиране на цялата или на част от натрупаната стойност, посредством начисляване на такса за неутралност при балансиране.

Таксата за неутралност при балансиране се начислява на всяка входна и изходна точка/зона на газопреносната система, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, въз основа на разпределените количества природен газ. Таксата за неутралност може да бъде с положителен или отрицателен знак, обратен на знака на изчистваната сума от сметката за неутралност при балансиране и се определя за всеки период на изчистване на сметката за неутралност, като отношение на сумата за изчистване от сметката за неутралност при балансиране през съответния период към удвоения размер на прогнозните количества природен газ за пренос през газопреносната система.

Операторът определя сумата за изчистване от сметката за неутралност при балансиране, като абсолютната стойност на таксата за неутралност при балансиране да не бъде по-голяма от сумата от компонентите на цената за пренос (с изключение компонентата за покриване на наложени задължения към обществото). Начислените суми с положителен или отрицателен знак за изчистване на сметката за неутралност при балансиране се посочват в отделен ред в издаваните от оператора фактури за услугите по достъп и пренос през газопреносните мрежи, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

5. Глава пета Сетълмент на дисбаланси. Фактуриране и плащане, съдържа правила относно извършване на сетълмент на дисбаланси, фактуриране и плащане. Операторът води финансова сметка за балансиране за всеки ползвател, в която се натрупват дневните финансови изчиствания на разпределените дисбаланси за всяка балансова зона поотделно. Всички такси за дисбаланс, предмет на дневните финансови изчиствания, се осчетоводяват във финансовата сметка за балансиране. При определяне на крайни количества дисбаланс, различни от начално определените за даден газов ден, операторът преизчислява значението на финансовата сметка за балансиране, имайки предвид определените крайни количества дисбаланс. Натрупаните по сметката такси за дисбаланс се изчистват към/от мрежовите ползватели на месечна база. В началото на всеки месец сметката се нулира, като в нея започват да се натрупват дневните такси за дисбаланс за новия месец. Операторът издава месечна фактура на стойност, определена от всички начисления, отнасящи се до разпределените дневни количества дисбаланс за всяка балансова зона поотделно и прилаганите цени за дисбаланс на дневна база. За определяне на стойността на месечната фактура операторът изготвя обобщено извлечение за сетълмент на дисбаланси по дни от месеца и балансови зони за всеки ползвател на газопреносните мрежи в 2-дневен срок от датата на определяне на крайните дисбаланси и го предоставя на ползвателя посредством Платформа за търговско диспечирание. В Методиката е предвидена възможността ползвател да оспори извлечението или част от него, като представи допълнителни доказателства, приети от оператора, които налагат промяна на извлечението, като е длъжен да приеме/издаде фактура на база на извлечението, независимо от оспорването.

6. Глава шеста Механизми за управление на кредитния риск съдържа механизмите за управление на кредитния риск. Методиката предвижда операторът да предприема мерки като налага конкретни договорни изисквания с цел управление и ограничаване на кредитния риск от дейността балансиране, при спазване на принципите за прозрачност и

равнопоставеност.

Операторът може да наложи следните мерки: задължения за осигуряване и поддържане на финансово обезпечение; ограничаване обема на извършваните търговски сделки на Виртуална търговска точка до размер, гарантиран с финансово обезпечение; други мерки, които да доведат до ограничаване на кредитния риск от дейността балансиране. Операторът може да предяви специфични изисквания по отношение на предоставящите гаранция банки и юридически лица, както и да определя групи от ползватели на газопреносната система и търговци на природен газ по обективни критерии.

При неизпълнение от страна на ползватели и/или търговци на природен газ на задълженията относно управлението на кредитния риск, Методиката предвижда операторът да има право да ограничи или да прекрати предоставяните услуги по достъп и пренос на природен газ. Наложените мерки са описани в хармонизираните договори за покупка и продажба на природен газ за балансиране.

7. В глава седма Ред за определяне на ценообразуващите елементи, формиращи таксата за дисбаланс е регламентиран редът за определяне на ценообразуващите елементи, формиращи таксата за дисбаланс.

В срок до един месец преди началото на всяка газова година, след провеждане на публични консултации със заинтересованите лица, с решение операторът определя размера на малката корекция в проценти и периодите на изчистване на сметката за неутралност при балансиране, валидни за предстоящата газова година. Операторът изпраща решението на КЕВР, ведно с постъпилите материали от публичните консултации и го публикува в средствата за масова информация и на интернет страницата си не по-късно от 10 дни преди началото на газовата година.

В срок не по-късно от 10 дни преди началото на всеки период на изчистване на сметката за неутралност, операторът определя размера на таксата за неутралност, валидна за предстоящия период на изчистване, като го обявява на интернет страницата си.

Операторът ежедневно обявява на интернет страницата си цена на природния газ за балансиране и поддържа актуална информация за елементите на дневните такси за дисбаланс.

Предвидени са правомощия на КЕВР да извършва текущо наблюдение и контрол върху дейността на оператора на газопреносна мрежа в съответствие с приложимото законодателство, както и възможност Комисията с решение, по реда и условията на действащото законодателство, да даде предписания на оператора на газопреносна мрежа по отношение прилагането на Методиката, като определи срок за тяхното изпълнение. Операторът е длъжен да изпълни дадените предписания или задължителни указания в определения срок. Методиката може да бъде изменена по инициатива на КЕВР или по предложение на оператора на газопреносна мрежа.

8. В Допълнителната разпоредба се съдържат дефиниции на термините, използвани в Методиката.

9. В Преходни и заключителни разпоредби е регламентирано, че натрупаната сума в сметката за неутралност при балансиране, определена по реда на Методиката за определяне на дневна такса дисбаланс, към датата на влизането в сила на тази Методика се прехвърля за изчистване по реда на Методиката за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране. Предвидено е също, че начисляването на такса за неутралност при балансиране по реда на новата Методика започва не по-късно от 01.10.2019 г.

1. Причини, които налагат приемането на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране

Предложеният проект на Методика въвежда промени в приложимия режим на балансиране, предвид отпадане на режима на балансиране при временни мерки и необходимостта от изпълнението в цялост на Регламент (ЕС) № 312/2014. Предложените промени се обосновават с отпадането на толеранса като временна мярка по Регламента след регламентирания в същия срок, отпадане на разходната компонента на цената на

природния газ за балансиране и съответно на правомощието на КЕВР да я утвърждава предвид определянето на цена въз основа на пазарни механизми, както и отпадане на действащия механизъм за изчистване на сметката за неутралност при балансиране. В изпълнение изискванията на чл. 30 от Регламента, е необходимо да се въведе такса за неутралност при балансиране, събирана/връщана на ползвателите на газопреносната система на база на разпределените количества природен газ в конкретния период на изчистване на сметката за неутралност. Необходимостта от приемане на новия проект на Методика е обоснована и предвид задължението за прилагане на механизми за управление на кредитния риск при изпълнение на дейността в съответствие с чл. 31 от Регламента. Предложените многобройни промени са съществени, което налага приемането на нова Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране, която да уреди обществените отношения във връзка с реда и условията за изчисляване на размера на дневния дисбаланс и за образуване и прилагане на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране. Това е в съответствие с необходимостта от прилагане на Регламент (ЕС) № 312/2014 в цялост след отпадане на режима на балансиране при временни мерки и с оглед предстоящите промени във функционирането на пазара на търговия на природен газ.

2. Целите, които се поставят:

Проектът на Методика има за цел да гарантира формиране на недискриминационни такси за дисбаланс за ползвателите на газопреносните мрежи, създавайки условия за ефикасно управление на балансовите им портфолия, както и за отговорното им балансиране на входящите и изходящите количества природен газ. Проектът цели постигането на пълно съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 312/2014 в неговата цялост, по-конкретно изпълнение на изискванията на чл. 20, чл. 22 и чл. 23 относно таксата за дисбаланс и на чл. 30 и чл. 31 от Регламента относно таксата за неутралност при балансиране и механизмите за управление на кредитния риск.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на Методика не е обвързано с разходи за държавния бюджет, поради което не се изисква финансова обосновка.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемане на проекта на Методика ще се осигури прилагането на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 в неговата цялост и ще се създадат ясни условия за прилагането на таксата за дисбаланс и таксата за неутралност, както по отношение оператора на газопреносна мрежа, така и за всички пазарни участници. С прилагането на Методиката се осигурява възможност на ползвателите на мрежата да балансират балансовите си портфейли ефикасно, като се очаква да се постигне и дисциплиниране на ползвателите на газопреносните мрежи в тази връзка. Прилагането на Методиката ще доведе до повишаване ликвидността на краткосрочния пазар на газ на територията на страната, прилагане на прозрачни и недискриминационни правила и формиране на прозрачни такси за дисбаланс, отразяващи действителните разходи за балансиране.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране осигурява спазване на изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз.

Във връзка с гореизложеното, при одобряване от страна на КЕВР на проекта на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране, следва да бъде проведена процедурата съгласно ЗЕ и Административнопроцесуалния кодекс. Проектът на Методика следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотиви, както и на Портала за обществени консултации, с оглед осигуряване на възможност на повече лица да участват в процеса на консултиране на проекта. Следва да бъде проведено обществено

обсъждане на проекта и на заинтересованите лица да бъде предоставен поне минималния законоустановен срок за изразяване на становища и предложения по проекта.

Изказвания по т.3.:

Докладва Г. Дечева. Предложението на „Булгартрансгаз“ ЕАД за изменение на действащата Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс е във връзка с отпадане на режима на балансиране чрез временни мерки съгласно Регламент № 312 от 2014 г. за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносни мрежи. Съгласно чл. 45, параграф 4 от Регламент № 312 максималният срок за прилагане на временните мерки е пет години, т.е. до 15.04.2019 г. След това регламентът следва да бъде прилаган в неговата цялост. След извършен преглед на представените предложения за изменение в Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и анализ на съответствието им с Регламента, е установено, че предложеният проект съдържа многобройни съществени промени, което налага отмяна на действащата методика и приемане на нова. В тази връзка е изискано „Булгартрансгаз“ ЕАД да представи нов проект на методика, в който да бъдат регламентирани всички изисквания на чл. 30 и чл. 31 от Регламента. В предложения нов проект на методиката е предвиден начин за изчисляване на приложимата цена за определяне на такса за дневен дисбаланс. При изчислението ѝ отпада толеранса като временна мярка по регламента. В методиката е предвидено за всеки ден от месеца да се определя цена на природен газ за балансиране при положителен или отрицателен дисбаланс при следните случаи:

1. при наличие на платформа за търговия с природен газ и извършени повече от 10 търговски сделки за покупка/продажба на природен газ с обем не по-малък от 15 000 MWh за деня на отчитане;

2. при неизпълнение на горното условие (наличие на платформа за търговия), цената е равна на утвърдената на обществения доставчик цена за продажба на природен газ на крайни снабдител и на клиенти, присъединени към газопреносната мрежа, приложима за съответния ден, без включена цена за достъп и пренос по газопреносната мрежа, при коригиране с размера на малката корекция (МК). Размерът на МК е в рамките от 3% до 10%.

Отпада понятието *разходна компонента на цената на природния газ за балансиране* и нейното утвърждаване от Комисията. Въвежда се такса за неутралност при балансиране, събирана и връщана на ползвателите на газопреносната мрежа на база на разпределените количества природен газ за конкретния период за изчисляване на сметката за неутралност. Периодът за изчисляване на сметката за неутралност при балансиране е период с продължение от три до дванадесет месеца и през който е в сила определен от оператора размер на такса за неутралност при балансиране. В проекта на методика са отразени и основните принципи на приложимите механизми за управление на кредитния риск при изпълнение на дейността балансиране. Методиката е структурирана в седем глави, допълнителна разпоредба и преходни и заключителни разпоредби, които подробно са описани в доклада. Предложеният проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране осигурява спазване на изискванията на Регламент № 312 от 2014 г. и не нарушава основните принципи на правото на Европейския съюз. С оглед гореизложеното, на основание чл. 14 от Закона за енергетиката, чл. 11, ал. 3 от Правилата за търговия с природен газ, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да обсъди и вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да приеме проекта на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране;
3. Да насрочи общественото обсъждане на проекта по т. 2, като датата и часът на общественото обсъждане бъдат публикувани на интернет страницата на

Комисията за енергийно и водно регулиране;

4. Да покани чрез съобщение на интернет страницата на Комисията за участие в общественото обсъждане на заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката;

5. Да публикува проекта на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

А. Йорданов каза, че документите са доста обемни и моли за извинение, ако не е успял да проследи всички детайли. Г. Дечева е докладвала, че в случай на нефункциониране на платформа за търговия и неудовлетворяване на изискванията ще се прилага цената, която е утвърдена на обществения доставчик плюс малка корекция в размер от 3% до 10%. А. Йорданов каза, че не е успял да си изясни дали ще бъдат 3% или 10%. Кой определя начисляването на тази корекция? Операторът ли?

Г. Дечева отговори, че диапазонът от 3% до 10% действително е залегнал така в методиката. С последното решение от месец септември, когато е трябвало да се вземе решение за разходната компонента, тя е приета от Комисията по предложение на оператора. От Комисията е гласувано да бъде 8% за новата газова година, която е 2018 – 2019 г. Размерът на малката корекция ще бъде по предложение на самия оператор.

А. Йорданов каза, че това предполага нарочно решение на регулатора по този повод, преди прилагането на малка корекция. Така ли е?

Р. Тахир отговори, че в чл. 25 от новия проект на методиката е регламентиран друг ред – *в срок до 1 месец преди началото на всяка газова година, след провеждане на публични консултации със заинтересованите лица, операторът определя размера на малката корекция в проценти и периодите на изчисляване на сметката за неутралност при балансиране валидни за предстоящата газова година.*

А. Йорданов каза, че е видял това, но има предвид този преходен период, който е от момента на утвърждаване на методиката до началото на газовата година, която предстои. Методиката спира прилагането на предходното решение на Комисията, когато влезе в сила. Може би е следвало в преходна разпоредба да се уреди, че за този период се прилага установеният с предходното решение на регулатора размер на малката корекция (до провеждане на консултациите и до периода, в който операторът определи малка корекция по ред, предвиден в методиката).

И. Иванов каза, че в преходна разпоредба е записано, че начисляването на таксата за неутралност при балансиране започва не по-късно от първи октомври, т.е. от началото на газовата година, но няма текст, който да урежда до влизането в сила на методиката какво ще се приложи. След общественото обсъждане този въпрос също трябва да бъде изяснен.

И. Иванов каза, че насрочва общественото обсъждане на проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране на 15.05.2019 г. от 10:30 часа.

С оглед гореизложеното, на основание чл. 14 от Закона за енергетиката, чл. 11, ал. 3 от Правилата за търговия с природен газ, чл. 43, ал. 1 и ал. 6, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация,

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-242 от 25.04.2019 г. и проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране;

2. Насрочва общественото обсъждане на проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране на 15.05.2019 г. от 10:30 ч.;

3. За участие в общественото обсъждане на проект на Методика за определяне на

дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия и организации на потребители;

4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;

5. Проектът на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране, ведно с доклада, неразделна част от него, да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

В заседанието по **точка трета** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Евгения Харитоновна – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

По т.4. Комисията, след като разгледа **искане с вх. № Е-15-20-9 от 16.04.2019 г. от „Булгаргаз“ ЕАД за оттегляне на заявление с вх. № Е-15-20-9 от 21.03.2019 г. за одобряване на бизнес програма за периода 2019-2023 г., установи следното:**

Административното производство е образувано по подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) заявление с вх. № Е-15-20-9 от 21.03.2019 г. от „Булгаргаз“ ЕАД, с искане за одобряване на бизнес програма на дружеството за периода 2019-2023 г. Към заявлението са приложени следните документи: бизнес план на „Булгаргаз“ ЕАД за периода 2019-2023 г., копие от платежно нареждане за платена такса за разглеждане на заявлението; препис от Протокол № 395 от 15.02.2019 г. от заседание на Съвета на директорите (СД) на „Булгаргаз“ ЕАД, с решение по т.3.1. за приемане на бизнес програма на дружеството; препис-извлечение от протокол № 16-2019 от 12.03.2019 г. от заседание на СД на „Български енергиен холдинг“ ЕАД (БЕХ ЕАД), с решение по т. II.10.1. за одобряване на бизнес програма на „Булгаргаз“ ЕАД.

Въз основа на анализ на представените по преписката данни и документи се установи следното:

С Решение № БП-5 от 27.07.2017 г. на КЕВР, на основание чл. 13, ал. 1 във връзка с чл. 49, ал. 2, т. 3 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) на „Булгаргаз“ ЕАД е одобрен бизнес план за периода 2017-2021 г. включително, за територията на Република България.

Съгласно чл. 13, ал. 1 от НЛДЕ, бизнес планът се съставя за срок до 5 години според указанията на Комисията, като в цитираната правна разпоредба са регламентирани и неговите задължителни реквизити. Съгласно чл. 13, ал. 6 от НЛДЕ, в рамките на срока на одобрения бизнес план с решение на Комисията е възможно да бъде извършено единствено актуализиране на бизнес плана.

Предвид горното, при наличие на одобрен бизнес план за посочения период 2017-2021 г. включително, искането за одобряване на нов бизнес план се явява недопустимо по силата на чл. 27, ал. 2, т. 1 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), тъй като по отношение на процесния период 2019-2021 г. е налице влязъл в сила административен акт със същия предмет и страни. В тази връзка, с писмо с изх. № Е-15-20-9 от 27.03.2019 г. на КЕВР, на заявителя е указано, че следва да уточни направеното искане - в случай на актуализация в рамките на одобрения бизнес план, заявлението и приложенията към него

е необходимо да бъдат преработени, като бъде приложена и аргументирана обосновка на причините, налагащи актуализация; в случай на преценка на дружеството, че не е необходима актуализация на одобрения бизнес план за периода 2017-2021 г., искането за одобряване на нов бизнес план следва да бъде оттеглено с изрично волеизявление на „Булгаргаз“ ЕАД.

С писмо с вх. № Е-15-20-9 от 16.04.2019 г., „Булгаргаз“ ЕАД е информирало Комисията, че одобрената от СД на дружеството бизнес програма за периода 2019-2023 г. е изготвена по указания и изисквания на БЕХ ЕАД, като предвид изложените от КЕВР аргументи, оттегля искането си за одобрение на бизнес програма за периода 2019-2023 г.

Съгласно чл. 56, ал. 1 от АПК, административният орган прекратява производството по искане на страната, по чиято инициатива то е започнало, освен ако в закон е предвидено друго. Съгласно чл. 41, ал. 4, т. 2 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, Комисията прекратява производството по преписката, освен ако в закона е посочено друго, по искане на страната, по чиято инициатива то е започнало. В Закона за енергетиката или в друг нормативен акт от същия ранг не е предвидена забрана за прекратяване на производството за одобряване на бизнес план, след отправяне на изрично волеизявление на заявителя за оттегляне на заявлението. Уважаването от КЕВР на искането на енергийното предприятие ще доведе като правна последица до прекратяване на административното производство по одобряване на бизнес план на дружеството. Съгласно чл. 56, ал. 3 от АПК, за прекратяване на производството КЕВР следва да съобщи на „Булгаргаз“ ЕАД по реда за съобщаване на акта, т.е. по реда за съобщаване на решение за одобряване на бизнес план.

Изказвания по т.4.:

Докладва А. Иванова. В КЕВР е подадено заявление от „Булгаргаз“ ЕАД с искане за одобряване на бизнес програма за периода 2019-2023 г. Въз основа на анализ на представеното заявление и документите към него е установено, че с решение на КЕВР от 2017 г. на дружеството е одобрен бизнес план за периода 2017-2021 г. Съгласно Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката, бизнес планът се съставя за срок до 5 години и в рамките на този срок единствената възможност според наредбата е да бъде актуализиран с решение на Комисията. Поради тази причина искането на „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на нов бизнес план се явява недопустимо, тъй като за периода до 2021 г. е налице влязъл в сила административен акт, който касае същите страни и същия период. С писмо на Комисията на заявителя е указано да конкретизира искането си – дали иска актуализация на одобрения бизнес план, или ще поиска изрично оттегляне на заявлението си. С писмо от 16.04.2019 г., „Булгаргаз“ ЕАД, като е съобщило изложените от Комисията аргументи в писмото и имайки предвид, че бизнес планът е внесен по искане на БЕХ ЕАД, оттегля искането за одобряване на бизнес план. Съгласно АПК и разпоредбите на Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация е предвидено административният орган да прекрати производството по искане на страната, която го е инициирала. Предвид гореизложеното и на основание чл. 56, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс и чл. 41, ал. 4, т. 2 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, работната група предлага на Комисията да вземе следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да прекрати административното производство, образувано по заявление с вх. № Е-15-20-9 от 21.03.2019 г. на „Булгаргаз“ ЕАД, с искане за одобряване на бизнес програма за периода 2019-2023 г., поради оттегляне на заявлението.

От страна на членовете на Комисията нямаше въпроси и коментари по доклада.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 56, ал. 1 от Административнопроцесуалния кодекс и чл. 41, ал. 4, т. 2 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Прекратява административното производство, образувано по заявление с вх. № Е-15-20-9 от 21.03.2019 г. от „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на бизнес програма на дружеството за периода 2019-2023 г.

В заседанието по **точка четвърта** участват председателят Иван Н. Иванов и членовете на Комисията Ремзи Осман, Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна, Димитър Кочков, Пенка Трендафилова.

Решението е взето с **осем гласа „за“** (Иван Н. Иванов - за, Светла Тодорова – за, Ремзи Осман – за, Александър Йорданов - за, Владко Владимиров - за, Евгения Харитоновна – за, Димитър Кочков - за и Пенка Трендафилова – за), от които **три гласа** (Александър Йорданов, Владко Владимиров, Евгения Харитоновна) на членовете на Комисията със стаж в енергетиката.

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-240 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ;
2. Насрочва обществено обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ на 15.05.2019 г. от 10:00 ч.;
3. За участие в общественото обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия и организации на потребители;
4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;
5. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ, ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

По т.2. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-241 от 25.04.2019 г., проект и съгласувателна таблица относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ;
2. Насрочва обществено обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ на 15.05.2019 г. от 10:15 ч.;
3. За участие в общественото обсъждане на проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия и организации на потребители;
4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;
5. Проектът на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ, ведно с доклада и таблицата, неразделна част от него, да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

По т.3. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-242 от 25.04.2019 г. и проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране;
2. Насрочва обществено обсъждане на проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране на 15.05.2019 г. от 10:30 ч.;

3. За участие в общественото обсъждане на проект на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране да бъдат поканени чрез съобщение на интернет страницата на Комисията заинтересовани лица по смисъла на чл. 14, ал. 2 от Закона за енергетиката - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия и организации на потребители;

4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;

5. Проектът на Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране, ведно с доклада, неразделна част от него, да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации.

По т.4. както следва:

Прекратява административното производство, образувано по заявление с вх. № Е-15-20-9 от 21.03.2019 г. от „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на бизнес програма на дружеството за периода 2019-2023 г.

Приложения:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-240 от 25.04.2019 г. относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за търговия с природен газ.

2. Доклад с вх. № Е-Дк-241 от 25.04.2019 г. относно проект на Правила за изменение и допълнение на Правила за балансиране на пазара на природен газ.

3. Доклад с вх. № Е-Дк-242 от 25.04.2019 г. относно Методика за определяне на дневна такса за дисбаланс и такса за неутралност при балансиране.

4. Доклад с вх. № Е-Дк-239 от 25.04.2019 г. и Решение на КЕВР № ПП-3 от 08.05.2019 г. относно прекратяване на административното производство, образувано по заявление от „Булгаргаз“ ЕАД за одобряване на бизнес програма за периода 2019-2023 г.

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

.....
(Св.Тодорова)

.....
(Р. Осман)

.....
(А. Йорданов)

.....
(В. Владимиров)

.....
(Е. Харитонова)

.....
(Д. Кочков)

.....
(П. Трендафилова)

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н.ИВАНОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

Р. ТОТКОВА

Протоколирал:

(Н. Косев - главен експерт)